



dr hab. inż. Magdalena Skotnicka  
Wydział Nauk o Zdrowiu  
Gdański Uniwersytet Medyczny

Gdynia, 16.04.2021 r.

## RECENZJA

**pracy doktorskiej mgr inż. Katarzyny Żyłki**  
**pt.: *Postawy i zachowania młodzieży wobec napojów energetyzujących oraz***  
***uwarunkowania ich akceptacji***  
**napisanej na Wydziale Zarządzania i Nauk o Jakości Uniwersytetu Morskiego w Gdyni**  
**pod kierunkiem naukowym dr hab. inż. Anety Ocieczek, prof.UMG oraz dr inż. Witolda**  
**Koziroka**

Recenzja przygotowana na podstawie Uchwały Rady Naukowej Wydziału Zarządzania i Nauk o Jakości Uniwersytetu Morskiego w Gdyni z dnia 11 marca 2021 roku, w imieniu której wystąpiła dr hab. Aleksandra Wilczyńska, prof. UMG, Przewodnicząca Rady Naukowej Wydziału Zarządzania i Nauk o Jakości z pismem z dnia 16 marca 2021 roku.

Recenzowana praca doktorska oceniana była z uwzględnieniem wymagań określonych dla prac doktorskich (Ustawa z dnia 3 lipca 2018 r. Przepisy wprowadzające ustawę - Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce - Dz.U. 2018 poz. 1669 oraz Rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 19 stycznia 2018 roku w sprawie szczegółowego trybu i warunków przeprowadzania czynności w przewodzie doktorskim, w postępowaniu habilitacyjnym oraz postępowaniu o nadanie tytułu profesora - Dz.U. 2018 poz. 261) w zakresie następujących kryteriów: aktualność i ważkość tematyki badawczej, jednoznaczność celu pracy i adekwatność hipotez, metody badawcze, formalna i językowa kompozycja rozprawy oraz poprawność wnioskowania.

Rynek napojów energetyzujących stanowi dynamicznie rozwijający się segment rynku napojów bezalkoholowych. Pomimo że temat jest nowy i aktualny to istnieje wiele publikacji oceniających i analizujących nawyki żywieniowe, preferencje i postawy wobec tego typu produktów. Natomiast jest niewiele prac ujmujących jednocześnie wszystkie te aspekty. Dlatego próba określenia postaw i zachowań młodzieży wobec napojów energetyzujących oraz ocena ich akceptacji wydaje się wyborem słusznym i uzasadnionym. Napoje energetyzujące są co do zasady przeznaczone dla osób aktywnych fizycznie i umysłowo, jednak zauważa się niepokojące sygnały, że są to napoje szczególnie preferowane przez adolescentów. Z tego też powodu przedstawiona praca może być wartościowym wkładem w zrozumienie mechanizmów decydujących o wyborach żywieniowych młodzieży w obszarze tego rodzaju napojów.

W badaniach naukowych należy podejmować problemy ważne, a do takich zliczam badania dotyczące postaw i zachowań żywieniowych młodzieży. Zainteresowania Autorki pracy skoncentrowały się na przeprowadzeniu kompleksowego postępowania badawczego służącego: 1) ocenie postaw i zachowań młodzieży wobec napojów energetyzujących, 2) określeniu organoleptycznych cech analizowanych produktów.

Efektom przedstawionej w pracy metodyki badawczej jest usystematyzowany i oparty na wynikach badań kwestionariuszowych obraz częstości spożycia napojów energetyzujących, zachowań związanych z konsumpcją tych napojów, analizy postaw oraz akceptacji organoleptycznej NE.

Podjęty przez Autorkę temat pracy oceniam jako w pełni uzasadniony przesłankami o charakterze naukowym i pragmatycznym.

**Reasumując stwierdzam, że kryterium dotyczące trafności (rozumianej jako aktualność i ważkość) tematu rozprawy, łącznie z uwzględnieniem elementu nowości, zostało w pełni zrealizowane.**

W pracy przedstawiono teoretyczne podstawy do podjęcia problemu badawczego, przeprowadzając charakterystykę napojów energetyzujących, wliczając rynek tych produktów i ich bezpieczeństwo. Autorka dość obszernie opisała trendy i strategie marketingowe stosowane w Polsce i na świecie. W pracy przedstawiono również szanse i zagrożenia dla rozwoju rynku napojów energetyzujących, chociaż sama prezentacja mogłaby być przedstawiona bardziej czytelnie. Niestety w tej części pracy kilka uwag powinno zostać wyjaśnionych. W rozprawie napisano, że napoje energetyzujące można zaliczyć do żywności funkcjonalnej, a to nie jest prawda, ponieważ ten typ napojów, o których Doktorantka piszę, w dalszej części pracy nie wypełnia definicji żywności funkcjonalnej i taka klasyfikacja jest nadużyciem, wprowadzającym konsumenta w błąd. W części teoretycznej pojawiło się również zbyt dużo treści, które obniżają wartość naukową pracy.

Przegląd piśmiennictwa jest oparty na publikacjach i raportach za lata 2017/2018, co w przypadku napojów energetyzujących może nie być już aktualne. Tym bardziej że w pracy są zaprezentowane prognozy na 2017-2021. Ten czas już minął, dlatego warto odnieść się do tych prognoz sprzed kilku lat. Rozumiem, że Autorka tę część pracy pisała dużo wcześniej, ale należałoby skorygować te informacje o dane aktualne. Na str.10,11,13 są przedstawione dane o wartości sprzedaży w latach 2010-2015, czy to znaczy, że nie ma bardziej aktualnych danych? Dynamika tego segmentu pozwala podejrzewać, że spożycie, asortyment i wartość sprzedaży jest zupełnie inna 6 lat później. Na str.23 Autorka wskazuje, że barierą dla dalszego rozwoju rynku napojów energetyzujących może być opodatkowanie napojów bezalkoholowych o wysokiej zawartości kofeiny, tauryny i cukrów. To stwierdzenie jest dla mnie zaskakujące. Proszę o doprecyzowanie, skąd Pani zaczerpnęła takie informacje.

W dalszej części poświęconej części scharakteryzowano główne komponenty napojów energetyzujących, takich jak: kofeina, tauryna, glukuronolakton, L-karnityna, inozytol oraz wyciąg z guarany i żeń-szenia jako potencjalne substancje o charakterze psychoaktywizującym. Na str. 29 zastrzeżenie budzi fragment dotyczący możliwości bioaktywnych L-karnityny. Najświeższe badania pozwalają wątpić w skuteczność tego związku. Ważnym elementem jest również dawkowanie. Przy tradycyjnych stężeniach L-karnityna dodana do odżywek dla sportowców i w napojach energetyzujących nie wykazuje żadnych efektów w redukcji tkanki tłuszczowej. Warto również wspomnieć o guaranie jako substancji silnie alergizującej. Jest to jedna z głównych barier wchodzenia na rynek napojów na bazie guarany, ponieważ składniki tej rośliny obok potencjalnych korzyści ma wiele wad. Na str. 30 napisano, że podstawowym

składnikiem napojów energetyzujących są węglowodany w postaci najczęściej sacharozy. Wydaje się, że konieczne byłoby doprecyzowanie, że nie tylko sacharoza jest substancją słodzącą, bo coraz częściej składową jest syrop glukozowy lub syrop glukozowo-fruktozowy, który jest o wiele groźniejszy od sacharozy. Dodatkowo napoje energetyzujące mogą zawierać, acelsulfan K, sukralozę, aspartam, co nie zostało opisane w części przeglądowej.

Zebrane materiały źródłowe Pani magister inżynier Katarzyny Żyłki znalazły odzwierciedlenie w wieloaspektowym przedstawieniu problemu wiodącego pracy, dotyczącego identyfikacji postaw i zachowań młodzieży wobec napojów energetyzujących i oceny zależności, jakie pomiędzy nimi występują. Zagadnienie to zostało rozszerzone o analizę związku pomiędzy spożyciem napojów energetyzujących a stanem odżywienia oraz wybranymi elementami stylu życia adolescentów. Dodatkowo określono parametry modelu matematycznego opisującego wpływ wybranych wyróżników organoleptycznych na akceptację napojów energetyzujących.

Cel pracy jest bardzo złożony, ponieważ zakłada analizę w bardzo szerokich ramach koncepcyjnych. Odpowiednio przeprowadzone podglebie teoretyczne pozwala na określenie i uzasadnienie celu i zakresu pracy, które zostały dość poprawnie sformułowane.

W nawiązaniu do celu i zakresu pracy sformułowano cztery hipotezy badawcze. Hipoteza pierwsza jest bardzo ogólna i dotyczy częstości spożycia napojów energetyzujących wśród młodzieży ze względu na wybrane parametry. Wydaje się, że bardziej szczegółowo powinna zostać potraktowana. Natomiast pozostałe trzy nie budzą zastrzeżeń na tym etapie pracy i są jednoznacznym komunikatem nie pozostawiającym swobody interpretacyjnej.

**Stwierdzam, że zarówno przesłanki do podjęcia badań, przyjęte założenia oraz model badań ukierunkowanych na osiągnięcie celu mieszczą się w obszarze zainteresowania nauk o zarządzaniu i jakości. Jednocześnie podkreślam, że wykazują także wyraźne atrybuty interdyscyplinarne, wpisujące się w nauki o zdrowiu i nauki przyrodnicze, co oceniam jako wartość dodaną tej pracy.**

Przedstawiony przez Autorkę schemat procesu badawczego obejmował dwa zasadnicze etapy badań. Pierwszy etap oparty był na ocenie postaw i zachowań wobec napojów energetyzujących. W etapie tym dokonano oceny częstości spożycia napojów energetyzujących (czego dotyczyły pyt. 1,2,3,6,7,8,9,10,16). Postawy wobec NE względem walorów zdrowotnych żywności oceniono za pomocą 5—stopniowej skali Likerta i skali postaw względem zdrowia i smaku.

Na tym etapie podjęto również próbę oceny stanu odżywienia. Autorka jako kryterium do oceny stanu odżywienia wykorzystwała BMI, który jest według mnie niewystarczający do

właściwej interpretacji wyników. Nawet dodatkowe równania regresji zmniejszające błąd szacowania nie są według mnie wystarczające. W codziennej praktyce warto posługiwać się schematem ABCD: A. antropometria – pomiary masy ciała i wysokości – porównanie z układami odniesienia, B. badania biochemiczne – stosowane zwykle w podejrzeniu niedoborów żywieniowych, C. ocena kliniczna (ang. clinical evaluation), czyli wywiad i badanie przedmiotowe oraz D. dieta jako ocena zwyczajów żywieniowych zarówno w układzie jakościowym, jak i ilościowym. Wskaźnik BMI należy do pomiarów antropometrycznych, ale jest tylko jednym z elementów pomiaru. Zasadna byłaby zmiana podtytułu, na wpływ poziomu BMI na zachowania żywieniowe i postawy.

Dodatkowo tak rozbudowane badania kwestionariuszowe, w których ujawniono dane pewnych zbiorowości, powinny posiadać zgodę niezależnej Komisji Etycznej lub chociaż informację, że badanie jest zgodne z etycznymi zasadami nieszkodzenia, dobroczynności, sprawiedliwości i autonomii, zawartymi w rezolucjach etycznych każdego kraju, zgodnie z deklaracją helsińską (2000). Konieczny w przyszłych publikacjach jest opis, o ile jest zgodny ze stanem faktycznym, że dane osobowe były anonimowe zgodnie z europejskim rozporządzeniem o ochronie danych, Parlament (RODO 679/2016) oraz że badanie nie wymagało zatwierdzenia przez komisję etyczną z powodu anonimowego charakteru ankiety i braku możliwości śledzenia wrażliwych danych osobowych.

Częstość spożywania NE porównano z wybranymi elementami stylu życia. O ile zachowania żywieniowe i zachowania ryzykowne nie budzą zastrzeżeń, to dobór innych elementów stylu życia może zastanawiać. Status socjoekonomiczny SES określono na podstawie (Długosz i wsp. 2013) i faktycznie jest to narzędzie wykorzystywane w tego typu badaniach, natomiast pytania dotyczące oceny sytuacji ekonomicznej rodziny ocenianej przez 13-latkę są bardzo wątpliwe, co z resztą wykazano w dalszej analizie statystycznej istotności tego parametru. Kolejna sugestia dotyczy podziału na wyniki w nauce. Proszę Doktorantkę o wytłumaczenie skąd wystąpił taki podział. Dla szkół podstawowych i gimnazjalnych w 6-punktowej skali ocen- średnia 4,5 nie kwalifikuje ucznia jako bardzo dobrego.

Drugi etap badań obejmował ocenę organoleptyczną napojów energetyzujących. W mojej opinii zastanawiający jest dobór materiału badawczego. Wybrano sześć napojów energetyzujących, wszystkie nasycone CO<sub>2</sub>. Różne źródła w odmienny sposób klasyfikują napoje energetyzujące i nie wszystkie muszą być gazowane (np. shoty). Ważne jest, aby w metodyce wyraźnie wybrzmiała ta informacja, że wzięto pod uwagę tylko napoje gazowane.

W części metodycznej na str.73 przedstawiono w tabeli IV skład, wartości odżywcze i wartość energetyczną w 100 ml napoju. Według mnie tabela wymaga poprawy. Wypisano

składniki o charakterze funkcjonalnym, co wydaje się nieuzasadnione, natomiast nie ma informacji o cukrach, czy była to tylko sacharoza, czy może syrop glukozowo-fruktozowy lub glukoza albo dodano inne substancje słodzące. To bardzo cenne informacje, których zabrakło. Nie widzę również potrzeby wpisywania zawartości glukuronolaktonu, gdzie żaden z analizowanych produktów nie zawiera tego składnika (tym bardziej że w wielu krajach UE jest zabroniony, bo może powodować halucynacje). Poziomu akceptacji napojów dokonano na podstawie wybranych wyróżników organoleptycznych, takich jak: wygląd, smak, zapach i poziom nasycenia dwutlenkiem węgla. Metody i analizy statystyczne dotyczące tego fragmentu pracy nie budzą zastrzeżeń. Wydaje się jednak zasadne, aby karta oceny organoleptycznej dla oceniających zawierała więcej informacji o badaniu i testowanym produkcie, szczególnie biorąc pod uwagę wiek probantów.

**Opracowanie części metodycznej pracy było ściśle powiązane z przyjętym celem głównym i celami szczegółowymi, choć w kilku elementach wymaga uzupełnienia lub doprecyzowania. Zakres badań w tym modelu doświadczalnym oceniam jako bardzo rozbudowany i stwierdzam, że część metodyczna pracy Pani magister inżynier Katarzyny Żyłki pomimo wskazanych sugestii stanowi istotny i cenny element Jej pracy naukowej. Świadczy o przygotowaniu Autorki do samodzielnego prowadzenia badań naukowych.**

Dysertacja charakteryzuje się tradycyjnym układem, typowym dla opracowań opartych na przeglądzie literatury oraz omówieniu i analizie wyników empirycznych badań własnych Autorki, które łączy główny cel pracy.

Część teoretyczna pracy wraz ze wstępem obejmuje trzy rozdziały, które opracowane zostały na 54 stronach w oparciu o odpowiednio bogaty zbiór danych źródłowych, w postaci recenzowanych artykułów europejskich i polskich, aktów prawnych, raportów oraz stron internetowych. Sposób opracowania części teoretycznej świadczy o dobrym rozeznaniu Autorki w podjętej tematyce i uzasadnia przyjętą koncepcję pracy, chociaż dane literaturowe dotyczące spożycia, rozwijającego się rynku żywności energetyzującej nie są najbardziej aktualne

Część empiryczna pracy wraz z dyskusją i wnioskami obejmuje 4 rozdziały, które zrealizowane zostały na 146 stronach w oparciu o bogaty materiał źródłowy. Poza ocenionymi już założeniami badawczymi, które obejmowały sformułowanie celu pracy i przedstawienie czterech hipotez, dominującą część rozprawy stanowiły rozdziały poświęcone omówieniu wyników badań kwestionariuszowych i ocenie akceptacji organoleptycznej napojów energetyzujących.

Pierwszy z ocenianych rozdziałów empirycznych obejmuje charakterystykę badanej próby i zachowania związane z konsumpcją napojów energetyzujących. Uzyskane wyniki pozwoliły stwierdzić, że 2/3 młodzieży spożywa napoje energetyzujące, co można uznać za zjawisko powszechne. Przyjęty schemat analizy zachowań żywieniowych czytelnie i precyzyjnie opisują wyniki badań wraz z dyskusją. W mojej opinii konieczne jest jednak wytłumaczenie niektórych elementów z tej części dysertacji.

W pracy na str. 85 Autorka napisała, że uczniowie osiągający lepsze wyniki w nauce deklarowali wyższe poziomy jednorazowego spożycia NE, co osłabia wnioski, według których uczniowie osiągający lepsze wyniki w nauce charakteryzują się wyższą świadomością w zakresie zdrowia. Moje pytanie brzmi, o jakich wnioskach Pani piszę i czy tylko świadomość jest determinantem hamującym spożycie napojów wspomagających. Wydaje się to zbyt dużym uproszczeniem, tym bardziej że klasyfikacja uczniów na dobry i bardzo dobry może budzić pewne zastrzeżenia.

W tabeli VIII str. 88 i w tabeli IX str. 92, które przedstawiają częstość spożycia NE a poziom jednorazowego spożycia NE (%) oraz wiek inicjacji spożycia NE, warto byłoby dodać dla przejrzystości liczbę n-osób, których ta analiza dotyczy.

Na str. 95 wspomniano, że oceniono spożycie napojów energetyzujących przez rodziców lub opiekunów prawnych. Czy w tym przypadku liczba  $n=754$ ? W tym miejscu brakuje jednoznacznej odpowiedzi że rodzice nie byli poddani badaniu. Warto podkreślić, że uzyskane wyniki są informacją zebraną od dzieci w pyt. 12 i 13, co może budzić zdziwienie i podważać wiarygodność i rzetelność wyników.

Na str. 113 w tabeli XX określono poziom ważkości składników i wartości energetycznej NE, biorąc pod uwagę komponenty takie jak: kofeina, tauryna, cukier, witaminy i wartość energetyczna. Wydaje się, że pytanie na tym etapie świadomości i edukacji jest zbyt szczegółowe, a odpowiedzi mogły być przypadkowe, tym samym wyniki z tej części nic nie wnoszą do dyskusji, tym bardziej że w tym miejscu w zasadzie nie przeprowadzono dyskusji ani nie przytoczono badań porównawczych.

Na str. 115 w tabeli XXI wymieniono czynniki wpływające na niespożywanie NE. Proszę wytłumaczyć, dlaczego zabrakło pytania na temat zbyt wysokiej ceny, która szczególnie wśród młodzieży może decydować o zakupie lub rezygnacji.

Druga część empiryczna (15 stron) stanowi prezentację wyników, dotyczących postaw wobec napojów energetyzujących i postaw wobec walorów zdrowotnych żywności a zachowaniami dotyczącymi spożycia NE.

Wspomniany podrozdział rozpoczyna się od przedstawienia postaw w świetle literatury. Opis jest zbyt obszerny i powinien zostać przeniesiony albo do rozdziału pierwszego, albo bezpośrednio do dyskusji. Uzyskane wyniki poddane zostały ocenie statystycznej, co czyni je użytecznymi naukowo. Wyniki pozwoliły Doktorantce sformułować wnioski i pozytywnie zweryfikować hipotezę, świadcząca o tym, że pozytywna postawa wobec NE warunkuje częste ich spożycie. Po raz kolejny w większości przypadków nie było istotności statycznej wobec SES. Moim zadaniem warto w przyszłości wziąć pod uwagę fakt, że subiektywna ocena SES wśród dzieci i młodzieży może być obciążona dużym błędem i niejednokrotnie być dziełem przypadku.

W trzeciej części Autorka podjęła próbę oceny częstości spożycia NE uzależniając wyniki od stanu odżywienia i wybranych elementów stylu życia adolescentów takich jak: wyniki w nauce, długość snu, czas ekranowy i zachowania ryzykowne. Doktorantka nie przeprowadziła pełnej oceny stanu odżywienia, o czym już wspomniałam w części poświęconej metodyce. Wydaje się, że lepiej byłoby opisać wpływ BMI na spożycie NE i innych nawyków żywieniowych, co jest powszechną praktyką badawczą.

W tabeli XXXVI przedstawiono dane częstości spożywania wybranych produktów. Wybór jest dość zaskakujący. Czy Autorka posługiwała się jakimś zwalidowanym kwestionariuszem? Na str. 62 jest informacja, że wykorzystano kwestionariusz KomPAN, który jest zarezerwowany dla Polaków w wieku 16-65 lat. Uważam, że zabrakło pytań dotyczących innych napojów, które mogą wpływać psychoaktywnie na funkcjonowanie młodego człowieka, np. kawa, mocna herbata, yerba mate czy inne napary na bazie ziół. Nastolatki szybko zaczynają eksperymentować z różnymi specyfikami i może ciekawym ujęciem byłoby porównanie spożycia wyżej wymienionych napojów w stosunku do napojów energetyzujących, co niewątpliwie poszerzyłoby zakres wiedzy z tego obszaru i pozwala oczekiwać ciekawszych wniosków co do nawyków i zachowań żywieniowych młodzieży. Kolejna uwaga to dlaczego w tabeli nie umieszczono częstości spożycia mięsa i jaj. Czy to błąd i niedopatrzenie, czy celowy zabieg, prosiłabym o komentarz.

Na str. 153 Tabeli L przedstawiono samocenę sposobu żywienia. Czy na podstawie krótkiego pytania dotyczącego subiektywnie ocenianego sposobu żywienia można oczekiwać tak daleko idących wniosków, tym bardziej że badanie dotyczyło młodzieży, która może nie w pełni rozumieć co to jest odpowiedni, racjonalny sposób żywienia.



Jedną z najczęściej stosowanych metod oceny spożycia jest wywiad 24-godzinny. Można również zastosować inne metody: ocenę sposobu żywienia przy wykorzystaniu punktacji ogólnej, oceny struktury dobowej racji pokarmowej wg punktacji ogólnej oraz według Starzyńskiej ewentualnie ocenę wiedzy żywieniowej według punktacji ogólnej. W przypadku przedstawionej mi do oceny dysertacji nie wykorzystano żadnej z tych metod, dlatego nie jest to ocena sposobu żywienia i tak też nie powinna być nazwana.

Biorąc pod uwagę wspomniane sugestie, tę część pracy doktorskiej oceniam jako najslabszy jej element, wymagający w przyszłych publikacjach korekty.

Ostatnim fragmentem prezentacji danych empirycznych jest ocena akceptacji organoleptycznej napojów energetyzujących, która została przygotowana z bardzo dużą starannością. Wyniki analizy organoleptycznej stały się podstawą do wykazania zależności pomiędzy akceptacją wybranych wyróżników jakości organoleptycznej NE a akceptacją napojów, postrzeganą przez pryzmat oceny jakości ogólnej owych napojów. W tym celu zastosowano równania regresji wielorakiej, które pozwoliły na wyodrębnienie wyróżników organoleptycznych, co oceniam jako niezwykle cenne i wartościowe.

Omówienie i analiza wyników zrealizowane zostały w oparciu o bogaty i aktualny materiał źródłowy (326 pozycji), uzupełniony pozycjami zwartymi (32 pozycje), aktami prawnymi (4 pozycje) oraz netografią (51 pozycji).

Praca została napisana poprawnym i bardzo zwięzłym językiem. Doktorantce nie udało się jednak uniknąć drobnych pomyłek, błędów oraz pomieć związanych z poprawnym użyciem języka polskiego. Pomyłki językowe, w większości przypadków literowe, powtórzenia oraz tzw. skróty myślowe lub używanie potocznych określeń w tekście naukowym, nie obniżają jej wartości merytorycznej i naukowej.

**Oceniam, że językowa kompozycja pracy, pomimo istnienia pewnych niedoskonałości i usterek językowych spełnia wymagania stawiane pracom dysertacyjnym.**

Dysertacja charakteryzuje się tradycyjnym układem, typowym dla opracowań opartych na przeglądzie literatury oraz omówieniu i analizie wyników empirycznych badań własnych Autorki, które łączy główny cel pracy.

**Formalna kompozycja rozprawy Pani magister inżynier Katarzyny Żyłki spełnia wszystkie wymagania stawiane pracom dysertacyjnym i świadczy o Jej przygotowaniu do pracy naukowej.**

W rozdziale poświęconym prezentacji i dyskusji wyników oraz rozdziale poświęconym sformułowaniu wniosków Autorka w sposób uporządkowany przedstawiła ekonomiczno-

społeczne uwarunkowania podjętego problemu badawczego. Następnie w sposób systematyczny dokonała przeglądu i podsumowania zasadniczych etapów zaprojektowanego przez siebie eksperymentu oraz porównała je do studiów prowadzonych w tym zakresie na świecie. Każdy z syntetycznie przedstawionych etapów badań odnosił się do celu pracy i zawierał jednoznaczne stwierdzenia końcowe, które stanowią o wkładzie pracy Doktorantki w rozwój nauki.

Wnioski, kończące część empiryczną pracy, zostały sformułowane jednoznacznie i wynikają bezpośrednio z uzyskanych wyników badań. Każdy z wniosków koreluje z założonymi celami pracy. Dodatkowo Doktorantka wskazała na mocne i słabe strony swojego badania, co dowodzi o jej dojrzałości naukowej i badawczej.

**Reasumując stwierdzić należy, że praca spełnia kryterium poprawności wnioskowania.**

Podjęty przez Panią magister inżynier Katarzynę Żyłkę temat rozprawy pozwolił Jej na wykazanie się przygotowaniem do pracy naukowo-badawczej oraz kreatywnym podejściem do rozwiązywania złożonych problemów naukowych o istotnym znaczeniu użytecznym. Uważam, że przyjęty model realizacji podjętego zadania oraz krytyczne podejście do uzyskanych wyników, stanowią cenny wkład w kształtowanie wiedzy w zakresie badań postaw i zachowań młodzieży wobec napojów energetyzujących. Przedstawiona mi do oceny rozprawa doktorska z pewnością wpisuje się w zakres nauk o zarządzaniu i jakości, pomimo wielu elementów charakterystycznych również dla innych pokrewnych dyscyplin.

Stwierdzam, że przedstawiona do recenzji rozprawa mgr inż. Katarzyny Żyłki spełnia wszystkie wymagania stawiane rozprawom doktorskim, które sformułowane zostały w Rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 19 stycznia 2018 roku w sprawie szczegółowego trybu i warunków przeprowadzania czynności w przewodzie doktorskim, w postępowaniu habilitacyjnym oraz postępowaniu o nadanie tytułu profesora (Dz. U. 2018, poz. 261). Wnoszę o jej przyjęcie i dopuszczenie do publicznej obrony przed Radą Dyscypliny Nauk o Zarządzaniu Uniwersytetu Morskiego w Gdyni.

